

Hecho con ChatGPT

1. UNESCO – Discapacidade e educación

A UNESCO defende que **a educación é un dereito humano básico** e que todos os nenos e nenas deben ter acceso a unha educación **de calidade, inclusiva e equitativa**, independentemente da súa situación persoal, social ou funcional.

 En relación coa discapacidade:

- A UNESCO promove unha **visión social da discapacidade**, na que as barreiras están no contorno e non na persoa.
- Apela aos estados a garantir que os sistemas educativos **eliminan obstáculos físicos, pedagóxicos, tecnolóxicos e sociais** que dificultan a participación do alumnado con discapacidade.
- Subliña a importancia de **formar ao profesorado**, adaptar o currículo e **usar tecnoloxías accesibles**.

 Exemplo de acción que propón:

Se un estudante ten dificultades de visión, a responsabilidade do sistema é garantir materiais adaptados, ferramentas dixitais accesibles e profesorado formado para responder a esas necesidades.

<https://www.unesco.org/es/education/inclusion>

■ 2. Index for Inclusion – Desenvolver aprendizaxe e participación

O *Index for Inclusion* (Booth & Ainscow) é unha ferramenta práctica que axuda aos centros educativos a **revisar e transformar a súa cultura, políticas e prácticas** para facelas máis inclusivas. Non é unha lei, senón unha guía moi útil para camiñar cara á inclusión real.

🔍 Que propón:

- Un cambio de mirada: pasar de ver a discapacidade como un *problema do estudante* a vela como unha *responsabilidade do centro*.
- Promove que o profesorado e o centro **identifiquen barreiras á participación** (nas actitudes, nos métodos, nos espazos, na organización...) e que as eliminen progresivamente.
- Recoñece que todos os estudantes poden experimentar exclusión, e que a inclusión beneficia a todo o alumnado.

📌 Algunhas ideas forza:

- A diversidade non é un problema, senón unha riqueza.
- A inclusión non é só integrar, é **participar, aprender e pertencer**.
- Os centros teñen que crear **comunidades educativas democráticas, equitativas e colaborativas**.
-

🔧 A ferramenta concreta: O Index propón **preguntas guía** (por exemplo, “Todos os estudantes senten que pertencen ao grupo?” ou “As actividades permiten diferentes formas de participación?”) para reflexionar e planificar melloras.

[Link](#)

3. Convención sobre os Dereitos das Persoas con Discapacidade (CDPD) – ONU

É o principal tratado internacional en materia de discapacidade. Foi aprobado en 2006 pola ONU e ratificado por España en 2008, así que **é legalmente vinculante**.

O artigo clave para educación é o **Artigo 24**, que establece o dereito das persoas con discapacidade a unha **educación inclusiva, equitativa e de calidade**, en igualdade de condicións.

 Puntos clave:

- Prohíbese **a exclusión do sistema educativo ordinario por razón de discapacidade**.
- Os sistemas educativos deben garantir:
 - Axustes razoables e apoios personalizados.
 - Formación docente específica.
 - Acceso a linguaxes alternativas (pictogramas, lingua de signos...).
 - Materiais e tecnoloxías accesibles.

 Un cambio profundo: A CDPD **rexecta o modelo segregador ou asistencialista**. Defende que **a discapacidade é unha construción social**, e que a inclusión non é un favor, senón un dereito.

 Exemplo práctico:

Un neno con TEA ten dereito a estar no sistema ordinario. Se precisa un apoio visual para entender as rutinas ou materiais adaptados, o sistema educativo debe proporcionárllelos sen cuestionar se “é mellor que vaia a un centro específico”.

[Link](#)

4. LOMLOE – Lei educativa española (2020)

A LOMLOE recolle moitos dos principios da CDPD e da UNESCO. Por primeira vez, incorpora de forma explícita o **Deseño Universal para a Aprendizaxe (DUA)** como base para unha educación equitativa e inclusiva.

🔍 Que di sobre discapacidade:

- O sistema debe garantir a **presenza, participación e progreso** do alumnado con discapacidade en condicións de equidade.
- Establécese que os centros deben aplicar **axustes razoables** e ofrecer **apoios personalizados**, sen que isto signifique excluír do currículo común.
- A atención á diversidade debe facerse con **medidas ordinarias e específicas**, priorizando sempre a permanencia no grupo de referencia.

📌 Dous artigos relevantes:

- **Art. 74:** o alumnado con discapacidade debe estar no sistema ordinario, salvo cando non sexa posible con todos os apoios dispoñibles.
- **Art. 121:** o Proxecto Educativo do Centro debe incluír medidas para garantir a accesibilidade universal e a inclusión.

💻 E as tecnoloxías?

- A LOMLOE destaca o uso de **tecnoloxía como ferramenta para eliminar barreiras**, o que encaixa directamente co tema da túa formación.

[Link](#)

5. Protocolos de atención á diversidade – Xunta de Galicia

A Consellería de Educación publica protocolos e orientacións para garantir unha resposta axeitada ao alumnado con **necesidades específicas de apoio educativo (NEAE)**, incluídas as asociadas a discapacidade.

 Que recollen:

- Que a atención á diversidade debe ser **inclusiva, flexible e adaptada**, co obxectivo de garantir o dereito á educación para todos.
- O alumnado con discapacidade debe recibir atención **no marco do sistema ordinario**, e só de maneira excepcional se derivará a educación especial.
- Inclúense protocolos de:
 - Coordinación entre centros ordinarios e específicos.
 - Elaboración de **adaptacións curriculares e de acceso**.
 - Uso de **tecnoloxías de apoio** e materiais adaptados.

 Exemplo práctico:

Un alumno con baixa visión pode necesitar documentos con letra ampliada e uso de lectores dixitais. O protocolo indica que o centro debe garantir eses recursos e adaptar a avaliación, se é necesario.

[Link](#)

Chuleta visual

UNESCO

- A educación é un dereito universal.
- Eliminar barreiras físicas, pedagóxicas e sociais
- Tecnoloxías accesibles como clave da inclusión
- Formación docente en diversidade e equidade

Convención de Dereitos das Persoas con Discapacidade (ONU)

- Dereito legal á educación inclusiva (Art. 24)
- Prohíbese a exclusión por discapacidade
- Axustes razoables e apoios personalizados
- Tecnoloxías de apoio e linguaxes alternantivas

Index for Inclusion

- Ferramenta para transformar centros.
- Inclusión = participación + pertenza.
- Barreiras están no contexto, non na persoa.
- Reflexión mediante preguntas guía.

LOMLOE

- Inclusión como principio xeral.
- Introduce o DUA como enfoque clave.
- Art. 74: apoio no sistema ordinario.
- Tecnoloxía para eliminar barreiras.

Xunta de Galicia

- Protocolos para NEAE, incluída discapacidade
- Atención no sistema ordinario preferente
- Adaptacións curriculares e tecnolóxicas.
- Coordinación entre centros ordinarios/específicos.